

Opsamling af data fra budgetter	Ansvarlig	JKG
	Oprettet	02-12-2014
	Side	1 af 9
Projekt: 7419 Økonomidatabase med kvalitet og kontinuitet...		

Konklusion på opsamling af data fra budgetter

Muligheden for at opsamle data fra budgetter på samme vis som det sker for årsrapporter er blevet afprøvet i 2014. Der er samlet data op for budgetårene 2013 og 2014 på 17 ejendomme.

Opsamlingen er i testøjemed gennemført for 79 variable, der tilsammen kan genskabe resultatbudgettet i hovedtal. De 79 variable er gengivet i bilag 1.

Det budgetterede resultat for 2014 kan sammenlignes med budgettet for 2013 eller med årsrapporten for 2013 – såfremt denne er lavet på tidspunktet for budgettet.

Teknikken til opsamling af data til økonomidatabasen er på plads og vil kunne anvendes med en forholdsvis lille indsats, mens teknikken til at aflevere data fra Ø90 Budget i en form der også indeholder produktionsomfang forventes at blive en større opgave.

Formål

Formålet med at opsamle budgetdata er netop at kunne skabe en platform for budgetdata efter samme opskrift som de udtræk der er tilgængelige for årsrapporter. I den sammenhæng er det væsentligt at huske på allerede fra starten, at tidshorisonten for budgetter og årsrapporter er forskellig, og dermed vil det være en indbygget umulighed, hvis man forventer at kunne sammenligne budget 2014 med både budget og årsrapport for 2013, da årsrapporten for 2013 typisk sjældent vil være lavet før længe efter budgettet for 2014 er færdigt. Det er også et formål at evaluere et budget med regnskab fra samme periode. Dvs. at evaluere 14-budgettet med regnskabet for 2014.

Den primære anvendelse af budgetdata er således sammenligning mellem årene for en enkelt bedrift og sammenligning på tværs af bedrifter (og bedriftsgrupper) inden for et enkelt år.

DLBR-virksomhedens udbytte

For det enkelte regnskabskontor vil det være interessant at kunne skabe sig et overblik – en måned inde i budgetsæsonen – over hvordan resultaterne for eksempelvis mælkeproducenterne budgetteres for det kommende år.

Derudover kan det være interessant at se på forventningerne i egen rådgivervirksomhed mod forventningerne i resten af landet.

Inden for rådgivervirksomhedens egne budgetter kan det måske være interessant at undersøge hvorvidt enkelte konsulenter er mere optimistiske end andre i budgetteringen.

Et andet interesseområde for regnskabskontoret vil være muligheden for at anvende det indtastede data fra to (eller flere) budgetter, der indgår i en koncern. Potentialet går på at lave et regneark der samler resultatbudget og balance for hvert budget i koncernen, og giver mulighed for efterfølgende at korrigere for interne handler og tilgodehavender mellem enhederne.

VFL's udbytte

VFL's interesse i opsamlingen af budgetter er primært i forbindelse med pris- og indkomstprognosearbejdet, hvor viden om retningen på budgetterne vil kunne anvendes til at supplere og evaluere arbejdet med indkomstprognosen. Derudover vil opsamlede budgetter give mulig-

hed for et indblik i om budgetkalkulerne ligger i nærheden af det der anvendes i de faktiske budgetter.

Kan budgettallene bruges til analyse?

Det faglige grundlag for det opsamlede data er i orden, og datamaterialet vil være muligt at anvende på nogenlunde tilsvarende vis som udtræk af årsrapporter, såfremt der bliver adgang til oplysninger om produktionsomfanget i budgetåret, hvilket ikke er tilgængeligt pt.

Der er dog en åbenlys udfordring i forhold til at bruge udviklingen i et gennemsnitsresultat til at præsentere udviklingen fra et år til et andet. Dette gælder også når der laves udtræk på regnskaberne, men der er ikke de samme muligheder for at lappe på problemet når der arbejdes med budgetter.

Udfordringen er at budgetterne kun laves for en del af bedrifterne, der vil således være tale om en stikprøve. Hvorvidt stikprøven er repræsentativ for erhvervet, eller for den sags skyld den enkelte sektor er ikke på forhånd muligt at angive. Men det forventes ikke at man automatisk kan forvente at opnå en repræsentativ stikprøve, blandt andet fordi bedrifter med solid økonomi ikke nødvendigvis laver budget.

Hvor der i regnskabsdatabasen er en målsætning om at kunne vise et gennemsnitsresultat der er vejet op til et landsgennemsnit, vil dette næppe blive muligt for budgetterne.

På budgetsiden er man således nødsaget til at nøjes med en toårsanalyse, altså vælge at se på de bedrifter der har lavet budgetter i både 2013 og 2014, og vurdere udviklingen gennemsnitsresultatet af disse. Hertil kommer at når man har seneste regnskabstal (f.eks. 2014) kan man sammenstille seneste regnskabsår med budgetter for seneste to år. Dette er ikke et element der kan ændres på, men blot et vilkår når man ønsker at drage viden ud af registreringerne.

Detaljeringsgrad

I forhold til detaljeringsgraden i opsamlingerne er det særdeles væsentligt at gøre sig bevidst, hvad det er for en information man ønsker at uddrage. I opsamlingen af årsrapporter er der en meget stor detaljeringsgrad, eksempelvis er der opsamlet viden om hvorvidt årets investeringer er anvendt til jord, bygninger, staldinventar eller markinventar. På budgettidspunktet er der ikke nødvendigvis viden om hvordan fordelingen af årets investeringer bliver, hvilket betyder at et forsøg på at uddrage viden om forventningerne til årets investeringer kan føre til fejlslutninger. I forhold til budgetterede investeringer kan det således være tilstrækkeligt at have oplysningen om hvor meget der forventes at blive investeret, men ikke nødvendigvis om hvad der forventes at blive investeret i.

Afgrødefordeling

Et andet element kan være afgrødefordelingen, hvilken viden er det man ønsker at få ud af at kende fordelingen mellem forskellige typer af frøgræs i markplanen?

Udbytter

Et element der kunne være interessant at vide noget om er imidlertid de forventede udbytter pr. ha (hvilket kunne øge interessen i også at kende arealerne), spørgsmålet er så om udbytteforventningerne er lettere at få fat i end de registrerede udbytter, der ikke altid kommer med i årsrapporterne.

Priser

Prisforudsætningerne vil også være gode at kende til, da det kan give en indikation af om prisforventningerne ved brugerne følger pris- og prognosegruppen, eller om der er mere optimisme/pessimisme ved brugerne.

Intern omsætning

Intern omsætning af korn og grovfoder er en nødvendig oplysning at kende til såfremt man ønsker at kunne opgøre et dækningsbidrag for både mark og stald hver for sig. Intern omsætning er som udgangspunkt lettere at håndtere i budgettet end i årsrapporten, men der vil være behov for en udvælgelse/kontrol som sikrer at der er medtaget en intern overførsel i budgettet inden det indgår i en beregning af dækningsbidrag.

Værdier på månedsbasis?

Da budgettet ofte udarbejdes med likviditetseffekt på månedsbasis vil det muligvis være interessant at følge enkelte værdier på månedsbasis. Dette kunne eksempelvis være "Likviditetsoverskud/-behov" måned for måned igennem året. I forhold til opsamling af månedsvise værdier er det pt. ikke testet, værdien af månedsvise opsamlinger bør vurderes nøje, da en opsamling af værdier på månedsbasis selvsagt øger antallet af opsamlinger med en faktor 12, og det er eksempelvis næppe interessant at skabe sig viden om udviklingen i vedligehold staldinventar på månedsniveau, da en post som denne ofte budgetteres jævnt over året alligevel.

Ingen driftsgrensanalyser

En af de væsentlige udvidelser af regnskabsdatabasen inden for de seneste år er opsamlingen af driftsgrensanalyser. Driftsgrensanalyserne er fordelingsanalyser der hver for sig viser økonomien i eksempelvis mælkeproduktion og grovfoderproduktion hver for sig. Disse fordelingsanalyser foretages i årsrapporten, men er ikke en naturlig del af budgetarbejdet. Der er således ikke udsigt til at kunne opsamle informationer på samme niveau inden for budgettet.

Færre opsamlinger end regnskabet

Samlet set er det vigtigt at vurdere nytten i en detaljeret opsamling i forhold til det anvendte detaljeringsniveau i de budgetter der måles på. Og det kan bemærkes at opsamlingen fra hver enkelt årsrapport i udtrækket fylder over 700 rækker. Det forventes ikke at der er samme værdi af at analysere budgetter som regnskaber, og dermed forventes opsamlingen af værdier fra budgettet at kunne foregå i reduceret form.

Præsentation af testopsamlinger

I tabel 1 er vist et eksempel på data opsamlet for budget 2013 og 2014 på bedrifter med mælkeproduktion. Hele resultatopgørelsen er gengivet. I eksemplet er det gennemsnit af bedrifternes resultater der er vist, men teknikken bag økonomidatabasen rummer mulighed for at det sagtens kunne være enkeltbedrifter eller grupper af bedrifter grupperet på størrelse eller type og opstillet med resultater for 2 år.

Tabel 1. Uddrag af opsamlede budgettal for mælkeproducenter

	2013	2014
Bruttoudbytte Planteavl inklusive IO	1.239.275	1.318.200
Bruttoudbytte Kvæg	4.736.800	5.378.988
Bruttoudbytte i alt	5.976.075	6.697.188

Stykomkostninger Mark	-315.730	-296.280
Foderomkostninger inklusive IO	-2.349.156	-2.396.195
Øvrige stykomkostninger husdyr	-543.500	-583.000
Stykomkostninger i alt	-3.208.386	-3.275.475
Dækningsbidrag	2.767.690	3.421.713

Den fulde specifikation af de opsamlede data findes i bilag 2.

Nødvendige tilpasninger for at kunne få gavn af budgetdata

I Ø90 budget er der ikke på nuværende tidspunkt en systematisk indtastning eller præsentation af produktionsomfang. Antal årskøer, producerede slagtesvin, areal i omdrift og lignende oplysninger anvendes ganske vist såfremt man bruger enhedskalkulerne eller modtager oplysninger fra fagprogrammerne, men der er ikke noget krav om at oplysningerne skal findes og der er på nuværende tidspunkt heller ikke en mulighed for at indtaste disse tal og få en oversigt med i Ø90-udskriften.

Det er ikke fordi produktionsomfanget er ukendt eller hemmeligt, det er faktisk helt standardiseret i budgetkommentarerne at der udfyldes et skema med produktionsgrundlaget (og dækningsbidrag pr. enhed).

Der er således ikke umiddelbart tale om et decideret ekstraarbejde i forbindelse med budgetlægningen, men en flytning af arbejdet med enhedskalkuler ind i Ø90, og dermed et farvel til noter og kalkuler baseret på Excel.

Så længe produktionsomfanget ikke kommer ind i Ø90, er det ikke muligt at få reel viden ud af de opsamlede data, da man ikke kan vurdere resultatet i forhold til omfang. De oplysninger der er tilgængelige om produktionsomfanget er fra seneste regnskab, og både areal og antal dyr kan sagtens være ændret fra dette tidspunkt og frem til budgetperioden.

Perspektiver for fremtidig anvendelse

For at kunne tage opsamlingen af budgettal i brug, er der som udgangspunkt to forskellige indsatser der skal løses:

1. Fra prototype til produktion på opsamlingssiden
 - a. Oprettelse af referencenumre til opsamling af data
 - b. Oprettelse af udskriftsdefinitioner til udtræksværktøj
2. Tilpasninger i Ø90
 - a. Produktionsgrundlag integreres i Ø90 Budget
 - b. Oprettelse af funktion til at overføre data fra Ø90 Budget til økonomidatabasen

Opgaverne i pkt. 1 er af beskeden omfang, og den IT-tekniske platform kan allerede nu håndtere opgaven i en løsning hvor der kan leveres udtræk fra VFL i stil med det kendte "Kredsudtræk" der indeholder regnskabsresultater.

Da anvendelsen af budgettallene til vurdering og sammenligning, ikke forventes at få samme omfang som benchmarking af regnskabsresultater, er det således ikke planen at integrere løsningen i Ø90 Benchmarking.

Tidsforbruget til opgaverne i pkt. 1 forventes at kunne holde sig inden for 150 timer.

Opgaverne i pkt. 2 involverer en ændring i Ø90, og da ændringen vedrører både oprettelse af produktionsgrundlag og en funktion til at overføre budgetdata (logninger) til økonomidatabasen er der ikke på nuværende tidspunkt et estimat på omkostningerne til dette.

Bilag 1 Oversigt over opsamlede variable i budgettet

Tekst	Budget_regnskabsaar	Budget+1
Korn	009001	009101
Frøafgrøder	009002	009102
Handelsroer	009003	009103
Kartofler	009004	009104
Raps	009005	009105
Ærter mv.	009006	009106
Andre industriafgrøder mv.	009007	009107
Gartneriafgrøder	009008	009108
Grovfoder	009009	009109
Energiafgrøder mv.	009010	009110
Mælk	009011	009111
Kvæg	009012	009112
Svin	009013	009113
Fjerkræ	009014	009114
Pelsdyr	009015	009115
Får	009016	009116
Husdyr i øvrigt	009017	009117
Maskinstationsindtægter	009018	009118
Andre landbrugsindtægter	009019	009119
Udsæd	009020	009120
Gødning	009021	009121
Planteværn	009022	009122
Diverse vedrørende markbrug	009023	009123
Korn	009024	009124
Færdigblanding mv.	009025	009125
Andet indkøbt foder	009026	009126
Eget grovfoder	009027	009127
Dyrlæge og medicin	009028	009128
Diverse vedrørende husdyrbrug	009029	009129
Diverse vedrørende andet	009030	009130
Dækningsbidrag fra resultatbudget	009031	009131
Energi excl. brændstof	009032	009132
Brændstof	009033	009133
Høst af korn og frøafgrøder	009034	009134
Optagning	009035	009135
Høst af grovfoder	009036	009136
Udbringning af husdyrgødning	009037	009137
Maskinstation diverse	009038	009138
Vedligehold Driftsbygninger	009039	009139
Vedligehold Grundforbedring	009040	009140
Vedligehold Markredskaber	009041	009141
Vedligehold Staldinventar	009042	009142
Vedligehold Andet inventar	009043	009143
Småinventar	009044	009144

Lønomkostning	009045	009145
Ejendomsskat	009046	009146
Forsikringer	009047	009147
Diverse omkostninger	009048	009148
Af- og nedskrivninger mv.	009049	009149
Anden indtjening	009050	009150
Anden virksomhed fri	009051	009151
Anden virksomhed fri	009052	009152
Anden virksomhed 1	009053	009153
Anden virksomhed 2	009054	009154
Anden virksomhed 3	009055	009155
Anden virksomhed 4	009056	009156
Anden virksomhed 5	009057	009157
Anden virksomhed 6	009058	009158
Anden virksomhed 7	009059	009159
Udlejning	009060	009160
Diverse omkostninger, anden virksomhed	009061	009161
Afkoblet EU-støtte	009062	009162
Finansieringstilskud	009063	009163
Forpagtningsindtægt	009064	009164
Renteindtægter	009065	009165
Aktieudbytte	009066	009166
Realiseret gevinst/tab værdipapirer	009067	009167
Renteudgifter mv.	009068	009168
Prioritetsomkostninger	009069	009169
Realiseret gevinst/tab gæld	009070	009170
Ekstraordinære poster	009071	009171
Resultat efter finansiering	009072	009172
Af- og nedskr. imm. akt., jord og beboelse	009073	009173
Urealiseret regulering værdipapirer	009074	009174
Urealiseret regulering gæld	009075	009175
Private indtægter	009076	009176
Resultat før skat	009077	009177
Skat af resultat før skat	009078	009178
Resultat efter skat	009079	009179

Bilag 2 – eksempel på tal fra opsamlet budget - mælkeproducent

	2013	2014
Bruttoudbytte Planteavl inklusive IO	1.239.275	1.318.200
Bruttoudbytte Kvæg	4.736.800	5.378.988
Bruttoudbytte Svin	-	-
Bruttoudbytte andre husdyr	-	-
Maskinstationsindtægter	-	-
Andre landbrugsindtægter	-	-
Bruttoudbytte i alt	5.976.075	6.697.188
Stykomkostninger Mark	-315.730	-296.280
Foderomkostninger inklusive IO	-2.349.156	-2.396.195
Øvrige stykomkostninger husdyr	-543.500	-583.000
Stykomkostninger i alt	-3.208.386	-3.275.475
Dækningsbidrag	2.767.690	3.421.713
Energi og brændstof	-214.324	-203.111
Maskinstation	-374.000	-389.000
Vedligeholdelse	-239.250	-261.000
Investeringer over driften	-	-
Lønomkostninger	-219.500	-187.500
Ejendomsskat og forsikringer	-86.100	-89.100
Diverse omkostninger	-129.531	-142.540
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.262.705	-1.272.251
Afskrivninger	-550.115	-560.178
Nedskrivninger		
Tab/gevinst		
Kapacitetsomkostninger i alt	-1.812.819	-1.832.429
RESULTAT AF PRIMÆR DRIFT	954.871	1.589.284
Anden indtjening m.v.	19.000	-1.500
Afkoblet EU-støtte	440.000	482.500
RESULTAT FØR FINANSIERING	1.413.871	2.070.284
Forpagtningsindtægt		
Forpagtningsafgift	-110.704	-207.800
Renteindtægter, aktieudbytte og tilskud	-	-
Realiseret gevinst/tab finansaktiver	-	-
Rente- og bidragsudgifter	-948.956	-920.629
Prioritetsomkostninger	-	-
Realiseret gevinst/tab gæld	-	-
Finansiering i alt	-1.059.660	-1.128.429
Ekstraordinære poster	-	-
RESULTAT EFTER FINANSIERING	354.211	941.855
Private indtægter	4.750	4.750
RESULTAT FØR REGULERING OG SKAT	358.961	946.605

Afskrivning immaterielle aktiver	-	-
Nedskrivning immaterielle aktiver		
Gevinst/tab immaterielle aktiver		
Urealiseret regulering værdipapirer	-	-
Urealiseret regulering gæld	-	-
Regulering i alt	-	-
ÅRETS RESULTAT FØR SKAT	358.961	946.605
Skat af årets resultat	-913	-913
ÅRETS RESULTAT	358.049	945.693